

Paul-ŋum Tuyuutai Ephesus-miunun

1 ¹Uvaŋa Paul, uqqiraqtigigaŋa Jesus Christ-ŋum pisułhagun Agaayyutim. Tuyuğigitka ukua tuyuutit iñuiñun Agaayyutim Ephesus-mi tuniqsimaruanun Christ Jesus-kun. ²Uvvatuq Agaayyutim Aapagikkapta suli Jesus Christ Atannapta iłuaqqutillaŋniağlısili suli tutqiksillusi.

Quviasaagusiat Christ-miñ

³Quyalakput Agaayyun Aapaŋa Atannapta Jesus Christ-ŋum, qait-chirigikkaqput Christ-kun iluqaitník ikayuutinik pakmakŋaqtauruaniq. ⁴Agaayyutim piksraqtaağığaatigut Christ-kun sivuani imma iñiqsiga-luaqani nunamik. Piqpaksrıiğmigun piksraqtaağığaatigut ipqitqupluta patchisailłatalu sivugağmîni. ⁵Agaayyutim sivunniutimagaa tiguağuk-huta iñmiñun tumigilugu Jesus Christ, sivunniutimaplugu pisułigmigun. ⁶Nangälakput Agaayyun atakkii iłuaqqutriñiqsuq uvaptiknik piqpa-gipluta Iğñiğmigun piqpagikkağmigun. ⁷Christ-ŋum tasuğniığaatigut Agaayyutmun maqipkaqamiuŋ auni tuqqutipluta, suli Agaayyutim natqigutigaatigut killuqsautiptiknik uuktugnağumiñaitchuakun iłuaqqutriñigmigun. ⁸Taatnaqami atqunallapiaq iłuaqqutriñiqsuq uvaptiknik. ⁹Agaayyutim isrumatupiağataqtuam suli kajıqsimaplugich supayaat sagvígaal nalunaqtuaq sivunniugutigikkani uvaptiknun. Ilaan sivun-niugutigikkaŋa sivuani, Christ-ŋum tanığaa pakmapak. ¹⁰Agaayyutim sivunniutimagaa, piviksraq nalautitpan, iñiqtapayaat qılajmîlu nunamîlu atautchimuqplughich Christ-mi Atanguruami supayaami. ¹¹Christ-kun piksraqtaajjurugut paitchaktuksraapluta akiqsrutigikkajanik. Atakkii Agaayyun savaaqagaqtuq supayaamik maliğutlugu sivunniutigikkağmigun. ¹²Sivulliğigaatigut iñuich niğiugaqaqtuat Christ-mik. Piksraqtaajjurugut nangaitqupluta Agaayyutim kamanałhanik iñuu-niałaptigun. ¹³Ilipsipsuuq taatnatun piruksraurusri, atakkii tusraagiksi iłumutuuruuaq tusraayugağıksuaq anniqsugiapsigun. Ukpigianikapsiuŋ

uqaļiq Christ-kun Agaayyutim nalupqinaigaa Ipgitchuakun Irrusriagun akiqsruutigikkaġmigun iñugiliutilaaqsi, iñuktun nalunaitchiqmatun suuraġmiñik ilisimanaqsiġkaqħugich pigitilaanitñik. ¹⁴Taamna Irrusığiksuaq nalupqinaigutauruq Agaayyutmun qaitchigisilaajanjanik akiqsruutigikkaġmienik uvaptiknun suli piqaġniaqtilaaptiknik taimanigu supayaanik akiqsruutigikkajniñik. Taatnaġuta naṅġaġlakput kamanaqtuaq Agaayyun.

Paul-ġum Agaayuħha

¹⁵Tusraagiga ukpiqsriiġqi Atanguruamik Jesus-mik piqpaksriiġqisilu iluqaitniñ iñuiñik Agaayyutim. ¹⁶Taatnaqluja nutqautingitchiga quyatiqaġliġa ilipsitniñ, itqaġiplusri ataramik agaayukama. ¹⁷Iñiqsruqtuna Agaayyutaanun Atannapta Jesus Christ-ġum, kamanaqtuanun Aapamun. Uvvatuq ilaan isrumattuqtillisi ilisimatlasrilugu suli kańiqsitħasrilugu pisuħha. ¹⁸Iñiqsruqmija ilaanun ajmaquplugin isummatisri qiniqup-lugu qaumanga, suli kańiqsipkaqplusri niġiukkamik ilaan qaisajanik uvaptiknun tuqħuutmigun suli iłitchuġipkaqplusri inuñaiħanik kamanautim Agaayyutim iñuiñ paitchaktaġġikkajnatnik. ¹⁹Iñiqsruqmija Agaayyutmun iłitchuġipkaqplusri uuktuġnaġumiñaitchuamik sajnjanik ikayuqupluta ukpiqsiruajuruagħut. ²⁰Taavrumuuna kamanallapiaqtuakun sajnijagun Agaayyutim ajiġiġniġaa Christ tuquġiġmiñ, aquvitluguasriiñ ilaan taliqpijmiñun qīla jimi. ²¹Agaayyutim Christ inillakkha qaukkiplugu taapkunuja ajalatchisiqapayaaqtuanun sajnijaqtuanunlu suli atanipayaanunlu. Kiñaunniñ sajnijatlkum iñaitchuq Christ-miñ marrumani nunami naagaqaa taivrumani tikitchuksrami. ²²Agaayyutim Christ ajalatchipkaġāa supayaaniglu iñupayaaniglu nani-payaaq. Suli Agaayyutim Christ qaukkiġuqtitkaa ukpiqtaqjuruapayaanun, niaquq ajalatchikmatun timimik. ²³Takku ukpiqsiruapayaat Christ-ġum timigigai. Tamatkua naampkaġaat Christ-ġum timaa atakkii Christ-ġum naampkaġai supayaat nanipayaaq.

Tuquġiġmiñ Iñuuġiġmun

2 ¹Iluqasri tuqujaruatun iñuktun itkaluaqtusri atakkii tupiksrit-ħaġnejha. Taatnamik Agaayyutim iñuuġiġmu iluqasri iñaqbiex. ²Taimani ilipsi tupiksrigaluaqtuani pigiitchuamik ajalatchirrutimik siġġi, malikħlu iñuuniäġusria nunam. Taatnasriq irrusriq pakma savaktuqsuli tamatkunani iñuġni tupiksriġiċċhuani Agaayyutmir. ³Taatnatun iluqata iñuuniäġaluaqtuani kimmutiġruaġġaqun timipta, quyaliplugin pisukkaġi timiptalu isrumaptalu. Atlatitun iñuktitun tupiksriġiċċhuat Agaayyutmir uva-gut piyaqquġniäġaluaqtuani qinnautaagħu Agaayyutim. ⁴Agħlaan

Agaayyutim ilunquktaļa kamanaqtuq suli piqpagillapiaġniġaatigut. ⁵Tuquŋagaluaqtitluta killuġmi iñuutqiksitkaatigut piqataupluta Christ-mi. Iluaqqutaagun anniqsukkaurusri. ⁶Aniqksitkaatigut tuquŋarua-niñ piqataupluta Christ-mi suli aquppiqatautlasripluta irviani Christ Jesus-ŋum qilaŋmi. ⁷Taivrumani tikitchuksrami Agaayyutim qiniq-titchukkaa uuktuġnaġumiňaitchuaq iluaqqutriħi uvaptiknun aasriiñ ilisimanaqsisukkaa qanutun piqpaksrillapliaqtillaani uvaptiknik Jesus Christ-kun. ⁸Iluaqqutaagun anniqsukkaurusri tumigiplugu ukpiqsriliq. Anniqsutlatchusri ilipsitñik. Aatchuusriägigiksi Agaayyutmiñ. ⁹Kiňaunniiñ annautriħiňauniġumi iñmiňik savaallautaqalaġigmigun taamna iñuk uqavigaġutiqaġayaqtuq. Aglaan annautraungitchusri savaallautaqalaġapsigun. ¹⁰Agaayyutim nutaġuqtitkaatigut Christ Jesus-kun nakuurualiqitqapluta. Agaayyutim sivunniġniġaa ijilġaanimma iñuuruksraupluta taatna.

Atausriŋjuqatigiiħiġi Christ-mi

¹¹Itqaġisiuq ijilġaan aniliqsi Jew-ŋunjitlusu. Jew-ŋjuruat nalunait-miutchiġniqsuat timimiknik qaaħħiňakun taiyuutiqaġniqsu ilipsitñik nalunaitmiutlāanik. ¹²Itqua malugu taimani atausriŋjuqatigijah-kiksi Christ. Avakjaqtaurusri nunaqataungitlusu Israel-aġġiunun, piqatautlasrimaiňapsi Agaayyutim sivunniġutigikkjananik iñuġ-miňun suli iñuuniajnapsi niġiugaitlusu suli naluplugu Agaayyun nunami. ¹³Aa, il-aatni uñasrikkaluaqtuasi. Aglaan pakma Christ Jesus-kun qallipkakkaurusri Agaayyutmun, tumigiplugu Christ-ŋum au ja maqipkakkauruaq tuqqutipmatigut. ¹⁴Pakma iluqata qiniuiňña-qaqtagħut Christ-kun. Jew-ŋjuruatlu Jew-ŋunjitchuatlu atingitmata uumikkutipliżi Christ-ŋum atausriŋjuqtlaspakkaġai, siqumitkaa avgutaruam katchija tuqukami sannigutami. ¹⁵Suutaunġihsitkaa Jew-ŋjuruat maliġutaksraja tillisituummaan. Atausriŋjuqtitkik Jew-ŋjuruaq Jew-ŋunjitchuagliu malġugħaluaħħakni. Taavru muuna qiniuiňñaqatlasriplairuq. ¹⁶Tuquġigmigun sannigutami Christ-ŋum uumikkutigħiġħak tuqqutkaa ilauraġgiiksitlugin iluqaaknik Agaayyutmun. ¹⁷Christ aggix-suq quliaqtuaġiaqħuni qiniuiňñaġamik ilipsitñun Jew-ŋunjitchuanun uñasrikkaluaqtuanun Jew-ŋjuruunlu qanittuanun Agaayyutmi. ¹⁸Tarra tumigiplugu Christ iluqamnuk tikitħasrigikpuk Aapauruaq atautchikun Ipqitchuakun Irrutchikun. ¹⁹Taatnaqħusri avakjaqtuaungiġihsusri iglaaġup-lusrilu, aglaan nunaqatigiliutigaasri Agaayyutim iñuiñi suli Agaayyutim tupiqatigiliutigaasri. ²⁰Nappakkaurusri liilaa turvijatnun uqqiraqtit sivuniksriqirittu. Jesus Christ piqitchuillapliaġaqtuq uyaġaġigaa taavruma turvim. ²¹Taavru muuna makitatauruakun iluqani tupiġ ipiqliqsauros-payaqaitluni, aasriiñ agaayyuvikpaguqsaiñaqtuq iñiqtapluni piquti-

giplugu Atanġuruaq. ²² Ilaagun illataupmiusri tuppiamun Agaayyutim irvigikkanjanun ilaan Ipqitchuakun Irrusriagun.

Paul-ŋum Savautigai Jew-ŋungitchuat

3 ¹ Uvaŋa, Paul, tigutaajjurua pisigiplugu Christ Jesus, quliaq-tuaqtunjakii tusraayugaagiksuamik Christ-kun ilipsitnun Jew-ŋungitchuanun. ² Tusraajjaniguknaagiksi Agaayyutmun tilisiti-laaga quliaqtuaqupluja ilipsitnun Jew-ŋungitchuanun Agaayyutim iļuaqqutrisaanik. ³ Aglallaksimagaluaqtuja sivuani Jew-ŋungitchuasi iñugiliutiłłapsitnik Agaayyutmun Christ-kun. Agaayyutim sagviğnígaa taamna nalunaqtuaq uvamnun. ⁴ Aasrii agliqigupsigij aglaatka put-tuqsriñiaagiksi qanutun kaniqsiqsaqtalaaga nalunaqtuanik Christ-kun. ⁵ Taimakŋaqaŋa kiňuviaġiich sivuptikni iļsimanġitchut taavrumiňa nalunaqtuamik sivunniuġutmik, pakmaasriiň Agaayyutim sagviġaa ipqitchuanun uqqiraqtaiňun sivuniksriqiraŋjiňunlu Ipqitchuakun Irrusriagun. ⁶ Uvvaasriiň nalunaqtuaq una, Jew-ŋungitchuattuuq akuqtuitlasriplugich paitchaktaaksrautmik Agaayyutmak akiqsruutigikkajanan iñuŋmiňun, piqatchiutlasriplugich timaanun Christ-ŋum, piqatautlasriplugillu akiqsruutaani Christ Jesus-ŋum. Jew-ŋungitchuat pigiliutigaat iluqaan tamanna ukpiġiliutikamitruj tusraayugaagiksuaq Christ-kun ittuaq. ⁷ Agaayyutim savaktiksraqtaagigaŋa uqautritqupluja marrumiňa tusaayugaallautamik iļuaqqutikamiňa uvamnun annautipluja saŋnjimigun. ⁸ Kamanaiňniqsraruja iluqaitniň iñuiň Agaayyutim. Aglaansuli qaitkaa iļuaqqutriłli uvamnun quliaqtuaġitquplugich inuŋaipiaqħutinj ikayuusriaksrirutai Christ-ŋum Jew-ŋungitchuanun, ⁹ suli iñupayaat kaniqsiquplugich nalunaqtuanik sivunniuġutmiňik. Agaayyutim iñiq-siruam supayaanik Christ Jesus-kun iriqsimaġniġaa sivunniuġutni aullaġniilġataħhaniňagħlaa nunam uvuŋanunagħlaa. ¹⁰ Pakma tumi-giplugin ukpiqtuaŋjuruat Agaayyutim sagviġukkaa sivunniuġutni tamatkunuja aŋalatchisizaqtuanun saŋŋiqaqħutinju qilaġmiittuanun. Taavrumuuna kaniqsiňiaġaat isrumatuħha Agaayyutim atlaupluni iñugiaktuatigun. ¹¹ Taimakŋaqaŋa Agaayyutim sivunniutiginigaa sivunniuġutni atuumapkaġnienplugu Christ Jesus-kun Atannaptigun. ¹² Pisigiplugu ukpiqsrilqipput ilaaniq utlautitlarugut Agaayyutmun nalupqisruutailħutta taluqsrautaiġħlatalu. ¹³ Naglikasaqtuja pisigiplugu quliaqtuaġiġa tusaayugaagiksuamik ilipsitnun. Taatnaqħu ja injippsi qapiqtaqunġitlusri. Naglikasaġġutriġiġa ilipsitnik ikayuutigigisigksi.

Piqpaksriħha Christ-ŋum

¹⁴ Tamanna pisigiplugu sitquqluja agaayuraqtuja Aapanjanun [Atannapta Jesus Christ-ŋum], ¹⁵ Aapauruamun ukpiqsriruapayaanik,

qilaŋmiitpata naaga nunamiitpata. ¹⁶ Agaayuraqtuŋa Agaayyutmun inuŋailłapiaqhuni kamanautiqaqtuamun sayyiŋplusri irrutchipsitñi ilaan Irrutchigmigun. ¹⁷ Agaayuraqmıuŋa Christ nayuutitquplugu uummatip- sitñi ukpiqsrılikun, suli iluqasri iñuułisri kaŋiñiquplugin payanjaiglugich piqpaksrıhani. ¹⁸ Agaayuraqtuŋa taatnatun kaŋiſitlasritquplusri ukpiq- sriruapayaatlu qanutun iraqtutilaanjanik, taktilaaŋjaniglu, ititilaajjaniglu, qutchiksilaajjaniglu piqpaksrıhany Christ-ŋum. ¹⁹ Agaayuraqtuŋa iłit- chuğitlasritquplusri qanuq urrautaitluni piqpaksrıhanik Christ-ŋum. Taamna piqpaksrılik kamanaqpaitluni iłitchugimmaağiksiyumiñaitkikput iluqaan. Iluqagmi iluqnaułhan Agaayyutim immiumaağniağaa iñuułiqsi inuqsranyaiglugi.

²⁰ Agaayyun inuŋailłapiaqhuni saŋŋiqaqtuq, aasriiñ ilaan savaaqatħa ataramik qaŋuummatiruq qanusripayaanun apiqsruutigitlakkaptiknun naagaunniñ isrummatigitlakkaptiknun. Taatnaqhuni savaaqatlaruq supayaanik uvaptikni urrautaitluni saŋŋimigun. ²¹ Ukpiqtuaŋjuruapayaat nanğaglitruŋ Agaayyun Christ-kun qanapak taimuŋa. Taatnatuq.

Atausiūlıq Christ-kun Atauthisun Timitun

4 ¹ Isiqsiviŋmiittuŋa atakkii pigipluna Atanguruam. Agaayyutim tuqłuğaasri. Taatnamik pitchuksaağıpsi iñuutquplusri mali- ġullugu Agaayyutim iñuutqurrutaanun ilipsitñun, ² atchigusri ataramik piisaangillusriłu, manimmisiłusri avatmun suli akuqtuu- tilusri piqpakkutigiličikun. ³ Pisuqtilapsiktun atausriŋjuumaağitchi Ipeqitchuakun Irrutchikun ilaanunkii atausriŋjuqtittusri qiñuiññakun. ⁴ Agaayyutim tuqłuğaatigut piqatigiliqpluta ukpiqsırıruani, taatnamik timaurugut atauthimik Christ-kun. Pakma atausriq Irrusriq nayuutiruq uvaptikni, iluqata niğiunganikhuta atauthiiňamik, ⁵ atanıqaqtugut atauthimik, ukpiqsrıliqqaqtugut atauthimik, paptaaqsiiliqqaqtugut atauthimik, ⁶ Agaayyutıqaqtugut atauthimik Aapauruamik iñupayaamun, qaukli- ġikkajat supayaat suli savaktuaq supayaakun suli iñuuruaq supayaani. ⁷ Atausriullaapluta aatchuuſriaqaqtugut aatchuutinik maliğutlugu iluaq- qutrisaa Christ-ŋum. ⁸ Taatnaqlugu Agaayyutim nipliutigigaa uqałığmiñi,

“Mayuġniqsuq pakmuŋa
aullatripluni tigutaağikkaŋiñik uumiksrim,
suli qaitchiruq aatchuutinik iñuŋnun.”

Psalm 68:18

⁹ Nipliqami “Mayuġniqsuq,” taamna qanuutauniqpa? Taamna itnautau- ruq uvva, mayuqsaŋaiñjağmi atqaqqaaqtuq atchiŋniqsrapiągatajanun nunam. ¹⁰ Taamna tarra atqaqtuaq atausiiňauruq mayuqtuaq qutchiŋ- niqsrıramun qilaŋmun qaŋiŋkugich, pakmaasiiñ Christ nayuutitlasripluni nanipayaaq. ¹¹ Christ taamna “qaitchiruq aatchuutinik iñuŋnun,” ila-

nich uqqiraqtiksrauplugich, ilanjich sivuniksriqiriksrauplugich, ilanjich quliaqtuaqtiksrauplugich, ilanjich agaayuliqsiksrauplugich ilisautrik-srauplugilli. ¹² Christ qaitchiruq aatchuutinik itqanaiyagiaqlugich Agaayyutim iñuiñ savaaksrajat ikayuilkun, makitammaagliksranaatnun ukpiqsiruat timigikkaja Christ-jum, ¹³ atausriñjuumaagviksrap-tiknunaglaan ukpiqsrilikun suli ilisimapiaqatagviksrap-tiknunaglaan Iññianik Agaayyutim suli iluqnauğviksrap-tiknunaglaan iñuguğuta Christ-jum iluqnauğhanun. ¹⁴ Tarra inñaiğñaqtugut iligauratun malik-suaguuruatun. Umiatun tijitauruatuun qanutnamunliqaa anuqlikun, taatnatun ajalatingigñiaqtugut killukun ilisauttutijitñun kinnitñijniaq-tit iñuich. Pisaasrułigmiktigun killukuaqtitchiñiaqtut ukpiqsiruanik iñugungitcuaniksuli Christ-jum iluqnauğhanun. ¹⁵ Aglaan ataramik ilisautriyumarugut ilumutuuruamik avatmun. Aasriiñ piqpakkutigii-gupta avatmun qiniqtitlugu suraǵaħaptigun, ilisaiñagisirugut Christ-tun ittuatun quaklıgikkajitatun ukpiqsiruat. ¹⁶ Iluqaan timi ajalatiqaqtuq niaqumun, taatnatuntuuq ukpiqsiruuapayaat ajalatiqaqtut Christ-mun quaklıruamuun. Timi tigummisiqaqtuq napyaatigun, ilinjisalla savaa-qahutij naupkagiäglugu timi. Taatnatuntuuq ikayuutiruksraupmiugut avatmun ilisaiñaguguta Christ-tun piqpakkutiłikun avatmun.

Iñuniaqrrutaa Christ-jum

¹⁷ Taatnamik Atanguruam uqautritqugaana ja qapijaiqluja tarakňa-niaglaan iñuniusriqaqun gitlusri Jew-ħunjítchuatitun. Isrummatiñich suuyumiñaitchut. ¹⁸ Isrumajich taaqsiplütiñ aasriiñ kañiqsiłguitchut. Nalupiallaktut uqayunaitlutiñlu. Taatnaqhutij ilaliutiyumiñaitchut iñuu-ħiġmün Agaayyutim qaisajanun. ¹⁹ Suginiqlügu qanuq iñuniaqliqtiñ qaisaqiplutiñ ijmiknik pisugruağtaanun timim savaaqiplugu qaayuğ-naqtuapayaaq urrautailäakun.

²⁰ Aglaan ilipsi, ilinġitchiksi Christ taatna. ²¹ Ilumutun tusraa-giksi kañiqsiplugu qanuq Christ-mun iñuniaqutilaaqsi. ²² Ilitkiksi iñuniaqtuiñagumiñaiłiqsi sivuanisun. Taatnamik piiqsaksraqigiksi iñuniaqligruaq piungiqsitchiruaq kinnitñikhuni pisugruağtaagun timim. ²³ Ilitkiksi nutaąqutuksraułiqsi isrummatipsitñi Agaayyutim Irrusriagun, ²⁴ suli atitqułiqsi nutauruamik iñujmik atipmatun atnuğaa mik. Agaayyun iñiqsiruq taavrumija iñujmik ittuamik ijmisun ilumutun nalaunjaruaħi-kunlu ipqiłikunlu.

²⁵ Taatnaqlügu sagluqsrunjağımuusi. Ilumutuuruami uqaqtuksraurusi avatmun, takku ukpiqsiruaļupluta atausriurugut timaani Christ-jum. ²⁶ Qinnajniğupsi killuqsautiginiaqasiu. Siqiniq nipipkaġnienaqnagu qinnaksimaŋjaqpitch. ²⁷ Tuunġaġmün akiilipkaġnienaqasri. ²⁸ Iñuk tigligaq-tuaq tigliganğıli, aglaan sakkağılı atuğlugich argajni sagluqisrunjaqani,

aatchuutiksranikkumuuj inuqsriuqtuanun. ²⁹ Uqautigiyumiñaitchiksi atniummatiksraq aglaan uqautigilugu ikayuutiksraq sivutmuutiksrauluni. Tamatkuali tusraaruat uqautipsitñik ikayuusriaqagumuut. ³⁰ Aliatchaktaqniqasiusaq Agaayyutim. Taavruma Ipcpitchuam Irrutchim nalunaitmiutchiqasri Agaayyutmun, tasuiñiaquam ilip-sitñik taivrumani uvumi. ³¹ Uumisugruaqtiqaqasi suli qinnaktaqasi uumitchaktaqusi. Nipaalarlsrujaqasi uqamaqluutisujaqasili, suli qanusri-payaamik pigiitchualiqisujaqasi. ³² Aglaan ihuaqqutilusri piqpakkutilusili avatmun. Natqigutilusri avatmun, taatnatun Agaayyutim natqigutipmigaasri Christ-kun.

Iñuuuniagitchi Qaumami

5 ¹Taatnamik turvaqsiuq Agaayyutim suraǵaǵha takku piqpagiplusri ililgaǵigaasri. ²Piqpakkutiqaǵitchi atlanun iñuujnun maliǵuaǵ-lugu Christ-ŋum turraaksriutaa. Piqpagipluta qaiñniqsuq iñimiñik Agaayyutmun tuqupluni killuqsautaiǵukhuta. Taatna pikami quyalińigaa Agaayyun taipkunatun ikipkaiplutiq tunillaqtuqtuatun.

³Agaayyutim iñugipmasri atlaliqiruksraunǵitchusri qaa-yugnaqtualiqilusri. Kaviuqtuksraunǵitchusri. Nalliatunniñ nalaunjanǵitchuq ipqiqsitlutiq iñugiliutipkaquani Agaayyutmun. ⁴Uqautiqaqtuksraunǵitchusri kanjunaqtuanik suungilaanigu asrińiqutiniglu. Tamatkua nalaunjanǵitchut ilipsitñi. Aglaan quyaraksraigiksi Agaayyun. ⁵Nalupqigingiqliqsiuq una, Kińaliqaa sayunjaqaqtuaq iniqagumiñaitchuhq ajaayuqautaakni Christ-ŋum Agaayyutimlu naagaqaa iñuk qaayuǵnaqtualiqiruaq naagaunniñ kaviuqtauruaq. (Iñuk kaviuqtauruaq iłumutun agaayyutiqnaliquirauruq.)

⁶Kisumununnniñ iñuujnun kinnipkaqasri imailaakun uqautini-jník, atakkii pisigilugich tamatkua Agaayyutim qinnautaa tikitkisiruq iñuujnun tupiksrinǵitchuanun ilaani. ⁷Taatnamik piqasriqsuutinasri ilijitñi. ⁸Ilaatniimma ilipsipsuuq taaqtuamiitkaluaqmirusani, aglaan pakma qaumaǵuqtusri Atanǵuruakun. Taatnamik qau-mau-tuińagumausi iñuuniałipsitñi. ⁹Pisigiplugu qasma Agaayyutmiñ iñuuniałipsitñi nakuurualiqirusri nalaunjarualiqiplusri iłumutuu-rualiqiplusri. ¹⁰Ilıtchuǵituińaqsiuq akuqtuyunaqtuaq Atanǵuruamun. ¹¹Piqasriqsuutinasri iñuujnun pigiitchualiqiruanun taaqtuami, aglaan satqummiqsigik tamatkua qau-mamun. ¹²Takku kanjunaqtuq uqautigisraqtuniunniñ iñuich nalunauchiplutiq pigiitchualiqutinjítñik. ¹³Aglaan qau-mam satqummiqamigich iñuich pigiitchualiqutinjich tarra qíńignaǵaq-tut. Tarra qanusripayaaq qíńignaqtuaq qau-mamiiituq. ¹⁴Taatnaqługu nipligñiqliqsuq, itna,

“Sińińniaqpat! Itiǵnaqsiqaaatin.

Makittin akungatniñ tuquñjaruaniñ.
Christ-ηumli qaggutiyumagaatin.”

¹⁵ Qaunatqiagiğiliapiagliugu qanuq iñuuniqaqtillaqsi, inígusri iñuktun isrumatuitchuatun aglaan iñuktun isrumaturuatuun ilílisri.

¹⁶ Savaaqallautaqágniaqusri piviqañjapsi, atakkii iñuurugut uvluğıitchuani ugluvak. ¹⁷ Taatnamik inígítchi iñuktun isrumatuitchuatun aglaan kanjiqsimmaágiksilugu pisułha Atanǵuruam. ¹⁸ Imiliqasri taanŋaǵmik atakkii qılıhuǵniagaasri, aglaan ajanlatittitchi Ipqitchuamun Irrutchimun [atakkii kamaksripkaǵniagaasri Agaayyutmik]. ¹⁹ Uqaǵusri avatmun quyyatinik atuutinigu Ilıtqusrigıksuam aatchuu taiňik, atuǵusri iğnallau-tamik uummatipsitniń Atanıǵmuń. ²⁰ Ataramik quyyatigilugich supayaat Agaayyutmun Aapauruamun atqagun Atannapta Jesus Christ-ınum.

Tuvaaqatigiich

²¹ Kamakkutilusri avatmun pigilugu taluqsriqliqi Christ-mik.
²² Nuliajuruasii, kamagisigik uisi kamaksripmatuntuuq Atanguruamik.
²³ Uijuruaq qaukligigaa nuliam, taatnatantuq Christ qaukligigaa ukpiqtuanjuruat. Ukpiqtuanjuruat timigikkaj Christ-tyum, aasriiñ ilijich anniqsutiqaqtut ilaaniñ. ²⁴ Atrilugu ukpiqtuanjuruat kamaksripmatun Christ-mik taatnatantuq nulianjuruat kamaksrilich uimiknik sułipavaaqmikni.

25-26 Uijuruasrii, piqpaksrisitchi nuliaipsitňik, Christ-tuntuuq piqpak-sriruatun ukpiqtuarjuruanik tuqqutrikami ilinjitiňik ipqiqsityaǵuklúgich Agaayyutmun uqałhigun, suli salummaqamiqich iǵǵuutiksraqtuğrikaagun imigmik. 27 Christ-ňum ijmińfuktitchukkai ukpiqtuañjuruat kamanaqsilugich piňñaqnaqsiługillu, taqsraqtaillugich imuļuñnauraillugillu suli salummaǵ-lugillu qanusripayaamıń pigiliſauruamıń. Ukpiqsriruat ipqitchuksraurut patchisailletiň. 28 Uijuruat piqpagiraksraǵigaich nuliatıň timimiktun ililugich. Takku anjun piqpaksriruaq nuliaǵmiňik piqpaksriruq ijmiňik. 29 Piitchuq anutmik uumiksriuamik timimiňik. Aglaan niğipchaǵaǵigaa qaunagipluginu, taatnatuntuuq Christ-ňum qaunagipmigai ukpiqtuañjuruat. 30 Takku uvaggullaa ilavińiǵigaatigut ilaan timaań. 31 Agaayyutim makpiǵaajanı aglausimaruq, itna, “Taamna pisigilugu, anutim unitkisigaa aapanılu aakanılu piqasiutiluni nuliaǵmiňun, tarra iluqatikaasrii atautchisun timinigituk.” 32 Taamna uqałha Agaayyutim sagvińiǵaa kamanaqhuni nalunaqtuañjuruuaq, aglaan kanjiqsiga taavruma uqałhum uqaǵitilańa Christ-mik ukpiqtuañjuruaniǵlu. 33 Aglaan uqaǵipmigaasri, anutillaam piqpagiraksraǵigaa nuliani piqpagipmatun ijmiňik, suli nulianjuruam kamagilugu uińi.

Iyaalugruillu Añayuqaallu

⁶ ¹ Iligaajuruasii, tupigisigik ajanayuqaasi Atanikun. Taamna nalaun-naruq. ² "Kamagilugik aapanlu aakanlu"—taamna sivulliupluni

tilisauruq akiqsruutilik, itna—³ “Pillautaun itchumuug ilipnun suli utuq-qalilgatagutin iñuuyumuutin nunami.”

Exodus 20:12

⁴ Aapauruasii, uumisuktualiqsiitnagich qitunġasi, aglaan iñukkuksaqsigij natqiksruutilugich suli isilġiġusqalugich Agaayyutikun.

Savaktauruatlu Savaktiqaqtuatlu

⁵Savaktauruasii, tupiktausritchi tamatkunuja qaukligikkapsitnun nunami taluqsrilikun kamaksrilikunlu, savautillautapiagliugich qanu-titaŋaiillusri savautriyumalaqmatun Christ-mik. ⁶Savautrillautagusi ataramik, aasriiñ quyalitñijniaqasri qauklipsi takkuatnihiñaq, aglaan savaktijsun Christ-ŋum savaaqagičchi pisuhanik Agaayyutim piyuma-laagliusri. ⁷Tarraasriiñ savagitchi savaaqsi quviagilugu, savautripmatun Ataniğmun, iňuŋnik savautriňgitmatun. ⁸İlisimatqugipsi kisupayaam akiliusriaqagnialhanik atisrilugu Ataniğmiň savaallautagmigun, savak-taagruugaluaŋjaǵmi unniiň qaukliugaluaŋjaǵmi. ⁹Qaukluruasii, taatnatuntuuq irrutisigiň savaktisri atisilugich. Aniqsraqtusruŋjaqnagich, ilisimalugu Ataniqaliqsiptuuq qilaŋmi akiliqsiuiňaqtaq atunim.

Añuyautnaña Agaayyutim

¹⁰ Aquqliqsaami, sayaqağıtchi ukpiqsrılipsgun Agaayyutmik suli tun-
ñasrimałipsigun sajnianun. ¹¹ Atilugu iluqaan ajuuyaqtanıja Agaayyutim,
makitalguyumuusrilı qayuktıtaglugich pisaasruğmigautai tuun-
ğaum. ¹² Ajuyangıtchıvut iñiuch timiqaqtuat, aglaan ajuuyaqtugut
akilliliqħugich sajnjiñigu pigiiliqiħum atanġuruatlu pigiitchuat aja-
latchiruat iñuŋnik marrumani nunami, suli akiłlıliqħugich irrusriqħuillu
silami. ¹³ Tarraasriiñ atuqsiuŋ ajuuyaqtanıaq Agaayyutim qaisimaakkajja.
Pigiitchuam uvlu tikitpan makitalguyumuusili sayaktulusrı. Aasriiñ
ajuyaguiġupsi makitasrugaagisirusri. ¹⁴ Makitatitchi itqanaiyaagusri.
Tapsiuraağiksılısi iżumutuuruamik, satqagutilusrılu nalaunjaruałigmik.
¹⁵ Kamiktummaağiksuatun iļlusri qiliaqtaqiligu tusraayugaallauta-
ja qinuñiñaqautriħum. ¹⁶ Ataramik atuqsiuŋ samġuaŋa ukpiqsrıħum
qamititchitlaruaq ikualaruaniq qaġruiniżk pigiitchuam. ¹⁷ Atilugu nasrau-
taa anniqsugiam, suli tigulugu Agaayyutim uqaħha aatchuutaa Irrutchim,
atriqaqtuaq savikpaktun ajuyałipsitni. ¹⁸ Iluqaisa tamatkua atilugich iñiq-
srułlipayaapsitni ikayutaagun Ipqitchuam Irrutchim. Qaunagituiñaagusri
qapiqtasunjaqasri iñiqsruutriħipsgun ukpiqsıriranik nanipayaaq. ¹⁹ Uvvasuli
agaayutiluŋja Agaayyutmun aatchuquljuŋja uqaksramnik qiliaqtaqulunjalu
kanjiqiñaqtillugu nalunaqtuajanik tusraayugaağiksuum taluqsraultailaakun.
²⁰ Uqqiraqtigigaaja Agaayyutim isiqtaunjağmaunniñ. Agaayutitchi qiliaq-
taquluna tusraayugaağiksuum taluqsraultailaakun uqałiksrapturn.

(Ef 6.11)

Paġlasuiqsaagutit

21 Aglaan iļisimatqupmigipsi qanuğitilaamnik. Tychicus-ġum piq-pagikkaqput aniqatvut tuniqsimapluni savautriruaq Atanigmun uqautiniagħaasri supayaanik uvapkun. **22** Pisigiplugu taamna tuyugħiġiha ilipsitnūn iļisimatquplusri qanuğitilaaptiknik, suli ilaunun pitchuksaaqupplusri.

23 Agaayyutimtuq Aapauruam suli Atanġuruam Jesus Christ qiñuiñ-ñaqaqtillisi piqpakkutiqaqtaillusri lu avatmun ukpiqsriżi kum. **24** Uvvatuq Agaayyutim iħuaqqutrisaa illi iluqajitnūn piqpaksiruanun Atannaptiknik Jesus Christ-mik tuniqsimaruanunlu isruanunagħlaan. Taatnatuq.